

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3081/2020. (III. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.21.127/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy Budapest XI. kerületi társasház (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője (dr. Bolvári Zoltán ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az egyedi ügy alperese az indítványozó volt, I–V. rendű felperesei az indítványozó társasház lakásainak tulajdonosai (a továbbiakban: felperesek). Az I. rendű felperes 2016. július 26-án beadott keresetében kérte annak megállapítását, hogy a 2016. május 27-én megtartott társasházi közgyűlés 2., 3. és 4. pontjai érvénytelenek. A keresetlevélben előadottak szerint a közgyűlés összehívása sem volt szabályszerű, mert azt nem a közös képviselő, hanem annak törvényes képviselője hívta össze, az összehívás módja pedig nem volt megfelelő, mert a meghívóhoz nem mellékeltek az írásbeli előterjesztéseket, ez pedig ellentétes a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 34. § (2) bekezdésével, valamint 47. § és 48. §-aival. A határozatok érvénytelenek azért is, mert sértik a tulajdonosi jogokat, okszerűtlenek, sértik a kisebbség érdekeit. A 2. számú határozattal elfogadott beszámoló törvénysértő, továbbá nem is került csatolásra. A jegyzőkönyvben rögzített hozzászólások egy része nem felel meg a valóságnak, és a kisebbség jogos érdekeinek lényeges sérelmével jár. A 3. napirendi pont keretében meghozott határozat napirendi pontja félrevezető, és a valósággal nem egyező módon lett feltüntetve a közgyűlési meghívóban. A 4. napirendi pont keretében közgyűlési határozattal előírt rendkívüli befizetés előírása megalapozatlan.
- [3] A II–V. rendű felperesek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 64. § (3) bekezdése alapján 2017. január 11-én benyújtott kérelmükkel léptek be a perbe, és az I. rendű felperessel egyezően kérték a közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítását.
- [4] A Budai Központi Kerületi Bíróság megállapította a közgyűlési határozatok érvénytelenségét. Ítéletét a Tht. 34. § (2) bekezdése szerinti formai követelmény sérelmére alapította, vagyis arra, hogy a felperesek a meghívóhoz nem kapták meg a szükséges írásbeli előterjesztéseket. Mivel a formai jogszabálysértés elegendő volt az érvénytelenség megállapításához, ezért a bíróság a tartalmi kifogásokat nem vizsgálta.
- [5] Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó nyújtott be fellebbezést. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Elsődleges kérelmét mindenekelőtt eljárásjogi szabálysértésre alapította, mert álláspontja szerint már az I. rendű felperes is elkésett keresetével. A Kúria gyakorlatának értelmében az alaki érvénytelenségi okok csak akkor eredményezik a határozatok érvénytelenségét, ha azzal valóban sérelem éri a tulajdonostársakat. Az érvénytelenség megállapítását kizárja továbbá, hogy a 2. számú határozat egy 2015. évi pénzügyi beszámolót elfogadó határozat, ami csak egy pénzügyi és gazdasági helyzetet rögzít. A 3. számú határozattal elfogadott, kivitelezési munkákról szóló döntés már végrehajtásra került. A 4. számú határozat érvénytelenségének megállapítása fogalmilag kizárt, mert ebben csak egy tervről, javaslatról volt szó. Az indítványozó a másodlagos fellebbezési kérelmet a felperesek elkésetttségére alapította, valamint arra, hogy az elsőfokú bíróság több felperesi nyilatkozatot nem kézbesített az alperes részére.
- [6] A Fővárosi Törvényszék részítéletében helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ugyan rögzítette, hogy a II–V. rendű felperesek elkéstek a keresetükkel, ítélete rendelkező részében azonban nem döntött az elkésett keresetek elutasításáról. Ez azonban nem vezet szükségszerűen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez. A törvényszék a Budai Központi Kerületi Bíróság ítéletét részítéletnek tekintette és ekként bírálta el, emellett rögzítette, hogy a fellebbezési eljárást és az iratok visszaküldését követően

az elsőfokú bíróságnak döntenie kell a II–V. rendű felperesek kereseti kérelméről is. A Pp. 64. § (3) bekezdésének a fellebbezésben állított sérelme, valamint a kézbesítések állított elmaradása orvosolható az eljárás folytatása során.

- [7] A törvényszék megállapította, hogy az I. rendű felperes nem késett el keresete benyújtásával. Az igényérvényesítésre nyitva álló határidő ugyanis anyagi jogi jellegű, ezért a kezdőnapot nem kell beleszámítani. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az indítványozó megsértette a Tht. 34. § (2) bekezdésében foglaltakat. Továbbá elutasította az indítványozónak azt az érvét, hogy a formai érvénytelenségi okok mellett érdeksérelmet is kell igazolni, a Tht. 34. § (2) bekezdése ugyanis kógens.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A kérelmet a Kúria hivatalból elutasította a Pp. 271. § (4) bekezdés *b*) pontjára hivatkozással, amely szerint nincs helye felülvizsgálatnak a társasház tulajdonostársai közösségének szervei által hozott határozatok tárgyában hozott döntéssel szembeni perekben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre utalással hagyta helyben.
- [9] 2. Az indítványozó ezek után nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz hiánypótlással kiegészített alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, valamint – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben – 28. cikkének sérelmére történő hivatkozással kérte a Kúria végzésének megsemmisítését a Fővárosi Törvényszék részítéletére, valamint a Budai Központi Kerületi Bíróság ítéletére kiterjedően.
- [10] Az indítványozó előadta a fellebbezésében is kifejtett állításait a perbeli közgyűlési határozatokkal kapcsolatban, nevezetesen, hogy azok érvénytelenségének megállapítása lehetetlen, illetve jogilag értelmezhetetlen. Kifogásolta, hogy ezekre az érvekre a másodfokú részítélet nem tért ki. Előadta, hogy a Kúria ugyan formálisan helyesen utasította el felülvizsgálati kérelmét, azonban végzése alaptörvény-ellenességét éppen az okozta, hogy nem észlelte, hogy a másodfokú részítélet nem merítette ki a teljes fellebbezést.
- [11] Az indítványozó szerint külön jogkérdés, és a bíróság állásfoglalását követelte volna meg az, hogy lehetséges-e a közgyűlési határozat érvénytelenné nyilvánítása alaki okból, amikor az érvénytelenítés fogalmilag kizárt, mert az joghatás kiváltására alkalmatlan. Ez a mulasztás az indítványozónak az Alaptörvény 28. cikkével összhangban értelmezett tisztességes bírósági eljáráshoz, azon belül az indokolt bírói döntéshez való jogát, valamint jogorvoslathoz való jogát sérti.
- [12] Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merülhet fel az indítványozó szerint az, hogy lehetséges-e a Pp. 271. § (4) bekezdés *b*) pontjának olyan értelmezése, amely szerint az azonos jogszabályi rendelkezésre utaló másodfokú döntés esetén *ab ovo* kizárt a felülvizsgálat. A jelen esetben ugyanis egy, a fellebbezést ki nem merítő jogerős döntéssel szembeni felülvizsgálat került elutasításra formai okból.
- [13] Az indítványozó előadta panaszában, hogy a Pp. 271. § (4) bekezdés *b*) pontjának helyes értelmezése alapján a hivatalból történő elutasításra csak négy konjunktív feltétel teljesülése esetén kerülhetne sor: 1. a másodfokú bíróság helybenhagyja az elsőfokú bíróság döntését, 2. a helybenhagyás azonos jogszabályi rendelkezésre utalással történik, 3. az alkalmazandó anyagi jogból az azonos jogszabályi rendelkezéseket kiemelve a másodfokú döntés is konkrétan tartalmazza (felsorolja) azokat, 4. nincs eljárásjogi jogsértés, amit el kell bírálni. A Kúria végzése e feltételek együttesének nem felelt meg.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [15] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [16] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt felidéri a tisztességes bírósági eljárással összefüggésben megfogalmazott elvét és gyakorlatát, mely szerint nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az alkotmányjogi panasz „nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközként, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálát

- tát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [17] Erre az elvre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a panasz a bíróságok által elvégzett mérlegelés felülbírálatára irányul, és az alábbiak szerint nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási feltételeknek.
- [18] A Budai Központi Kerületi Bíróság formai okból érvénytelenítette a támadott közgyűlési határozatokat, a Fővárosi Törvényszék pedig ugyanebből az okból hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. A másodfokú bíróság megerősítette, hogy a Tht. 34. § (2) bekezdése kógens, vagyis eltérést nem engedő rendelkezés, amelynek sérelméből szükségszerűen következik a közgyűlési határozatok érvénytelensége. A felhívott törvényi rendelkezés kógenciájából következik, hogy a bíróságok megítélése szerint a határozatok érvénytelenségének megállapítása nem volt elkerülhető egyéb szempontokra tekintettel. A bíróságok tehát érdemben, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének alkotmánybírósági értelmezéséből következő „kellő alapossággal” vizsgálták meg a „felelnek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság a fentebb bemutatott iránymutatásból fakadóan nem mérlegelheti felül az eset tényeinek bíróságok általi értékelését, illetve az alkalmazott jogszabályok értelmezését. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben utal arra, hogy, amint az a másodfokú részítéletből kitűnik, mivel a törvényszék részítéletnek tekintette az elsőfokú ítéletet, ezért a II–V. rendű felperesek vonatkozásában az indítványozó által a perben állított eljárási szabálysértések orvosolására sor kerülhet az eljárás folytatása során.
- [19] A jogorvoslathoz való jog alapján a jogorvoslat ténylegességével összefüggő feltétlen követelmény, hogy az eljáró fórum az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassa, és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálja {újabbán rögzítette: 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [72]}. Az Alkotmánybíróság emellett kifejtette korábban, hogy „a jogorvoslati eljárás egyfokú kialakítása az Alaptörvény kívánalmainak teljességgel eleget tesz” {22/2014. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [95]}. A jelen ügy alapperében a Fővárosi Törvényszék érdemben megvizsgálta a jogorvoslati kérelemben foglaltakat, és a másodfokú részítélet nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Hasonlóképpen nem képez az Abtv. 29. §-a szerinti befogadási okot az, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. által meghatározott formai okra tekintettel hivatalból elutasította.
- [20] 4. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, azt az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. március 3.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1264/2019.

